

2020-09-03 Melinda-Alma-toimintamallityöryhmän kokous

Aika: torstai 3.9.2020, klo 10.00-12.00

Paikka: Etäyhteys (linkki kalenterivarauksessa)

Osallistujat: Pia Backman (ÅAB), Minttu Hurme (KK), Katja Hyvärinen (UEF), Minna Kantanen (KK), Mari Koskimäki (TAU), Maria Kovero (HULib), Mirja Lampola (Aalto), Henna Paajala (Oulun yliopisto), Anneli Renfors (KK), Anne-Mari Salmela (UTU), Jaana Uurasjärvi (Eduskunnan kirjasto)

Poissa: Ilkka Haataja (UniArts)

? Tampereen yliopiston lyhenne TAU vai TUNI? Molempia näkyy muistioissa.

Asialista

Kuulumiset Alma-kirjastoilta

ÅAB:

- hyvää kuuluu: luettelointi sujuu, on saatu jo vauhtia luettelointiin, rutiinit löytyneet
- niksi: kun käyttää Reload from Central Catalog -toimintoa, saa Melinda-tietueesta uusimman version näkyviin

UEF:

- ongelmia ylipitkien kenttien siirtymisessä Melindaan (kentät, joiden sisältö jaettu useampaan peräkkäiseen esiintymään, koska yhden kentän merkkimäärä ylittyy - yleensä esim. 505, 520 kentät)
 - ensimmäinen contribuointi Melindaan menee hyvin, mutta toisella kerralla tulee ongelmia, esim.:
 - ylipitkien kenttien järjestys ei säily, vaan ne menevät väärään järjestykseen
 - ylipitkää kenttää edeltävään kenttään tulee virheellistä tietoa, esim. ylipitkä 505-kenttä 338-kenttään saattaa tulla väärä sisältö
 - korjaus tekeillä

TAU:

- ylipitkien kenttien ongelma huomattu myös TAU:ssa kentän 505 kohdalla (sisältöä mennyt 338-kenttään)
- työt Alman kanssa tuntuvat sujuvan hyvin

HULib:

- käyttöönnoton jälkeen on ollut paljon selvitettävää, mutta onneksi oli valmistauduttu tekemällä pohjatöitä ja tietokannan siivousta etukäteen
- work orderit: nähdään missä vaiheessa aineisto liikkuu
- Dara: alertit
- Authority Control Task List: auktorisoitujen kenttien päivitysseuranta
- nyt/seuraavaksi keskitytään työstämään sisäisiä prosesseja
- Lumikko-wikin ohjeistuksia päivitetty

Aalto:

- testiload tuli alkuviikosta
 - virheellisistä skandeista alertteja: kannattaa korjata Voyagerissa Kansalliskirjaston konversio-ohjelmalla
 - enimmäkseen näyttää siltä mitä pitääkin

Oulun yliopisto:

- rutiinit löytymässä
- sisäisiä koulutuksia
- kirjastossa paljon päällekkäisiä muutoksia:
 - kirjastojärjestelmän vaihdos
 - Oulun yliopiston ja ammattikorkeakoulun kirjastojen yhdistyminen -> yliopiston kirjaston muutto
 - lisäksi vielä korona-ajan poikkeusjärjestelyt

UTU:

- Turun yliopiston kirjastossa testattu VST:tä, kesäkuun lopulla ajettiin viimeksi testiajo. Ihmeteltiin miksi Melindaan tehty testitietue ei poimunut mukaan. Epäselvää mitä ohjelman edellyttämä Harvest id tarkalleen ottaen tarkoittaa.. Melindan päässä vapaakappalekirjastoja koskevat kentät 506, 540 ja 856 yhdenmukaistettu osakentän \$5n osalta. Pyritään jatkamaan testausta.
- ongelma Almassa (joka toivottavasti ohimenevä, eilen ilmeni, tänään ei) : kun hakee Alman tietueelle vastinparin Alephista Search resources toiminnolla ja ryhtyy yhdistämään tietueita Copy and Merge toiminto ei toimi, tulee ilmoitus: "Merge method should be defined"
- OCLCstä on tiedusteltu millä edellytyksillä Alma-kirjastot voisivat käyttää Worldcatia poiminnan lähteenä ja voiko Worldcatista poimittuja tietueita eksporteerata Melindaan. Heinäkuussa tuli vastaus jossa ehdotetaan yhteisiä neuvotteluja Alma-kirjastojen ja Kansalliskirjaston kanssa. Sen sijaan, että jokainen kirjasto solmisi oman sopimuksen OCLC:n kanssa, tehtäisiin yhteissopimus. Onko kaikilla Suomen Alma-kirjastoilla kiinnostusta Worldcatia kohtaan?
- Turun yliopiston kirjastossa otettu käyttöön Bookyn API. (Bookyltä tulevat ennakkotietueet ovat ilmeisesti koneellisesti tuotettuja, hyvin alkeellisia ja niukkoja. Esim. 100-kentässä voi olla useita tekijöitä peräkkäin suorassa järjestyksessä)

- sandboxissa on testattu bib linking ja preferred term correction auktoriteettiajoja
- metadateditori mukana tulevassa uudessa päivityksessä
- koulutusta on ollut ja sitä tulee lähiaikoina lisää
- muutostahti on ollut hengästyttävän kova

Eduskunnan kirjasto:

- ohjeistuksia tehty - e-aineiston ohjeistus seuraavaksi
- luetteloinnista ollut sisäisiä koulutuksia
- e-aineiston käsittelystä toivottiin yhteistyötä Alma-kirjastojen kesken (tulossa)

Tekniikan tilanne

- \$9
 - osakentän käytöstä ei voi kokonaan luopua
 - pyritään vähentämään tarpeetonta käyttöä
 - \$9-osakentät poistetaan Almaan tuotavista tietueista, mutta jos Almassa editoidaan kenttää, jossa Melindassa \$9, tulee kenttä tuplana Melinaan -> myös Almaan tulee tuplakenttä
 - KEEPIllisiä \$9-osakenttiä ei saa poistaa Melindan tietueista (Almasta käsin ongelmana on tietää, missä niitä on)
- ylipitkien kenttien ongelma
 - esim. 505, 520 kentät
 - selvitettävänä Melinda-palveluissa
 - kirjastot tarkkailevat kontribuointia, uusia havaintoja voi lähettää Melinda-postiin
- Low publishing
 - Tietokantatunnuksia Alma-paikkaliskannoista Melinaan päivittävä Low publishing -toiminto toimii pääasiassa oikein, mutta tapauksissa, joissa jonain päivänä jostain paikalliskannasta tulee massiivinen määrä päivitystietoja, Alephin pää prosessi saattaa kyseiseltä päivältä jäädä kesken tai jopa kokonaan tapahtumatta. Lisäksi massiiviset päivitystietomäärät (low publishing tallentaa tietueen Melinaan, vaikka siihen ei oikeaa muutosta tulisikaan) aiheuttavat ruuhkia Melindan toiminnoissa, esim. indeksoinneissa ja replikoinneissa.
- \$5:n yhdenmukaistettu käyttö
 - <https://wiki.helsinki.fi/x/ZHJzEw>
 - 506/540/856-kentissä
 - korjattu, nyt kaikissa FI-Vapaa
 - Mitä tarkoittaa muille vapaakappalekirjastoille? **VST seuraavaan kokoukseen**
- auktoriteettien haravointi Community Zonelle
 - ongelmia auktoriteettitietojen päivitysten ajossa, poistettuja tietoja ei ole saatu
 - korjauksessa Ex Libriksellä -> tulee korjaantumaan henkilönimien, muttei sanastojen osalta - tähänkin ehkä ratkaisu

Kuvailu ja ohjeistus

- Edellisessä kokouksessa puhuttiin ohjeiden linkittämisestä Field informationeihin metadata editorissa, yhtenä ratkaisuna nähtiin selaimen liitettävä apuohjelma.
- [Chrome Web Store](#)sta löytyy Tunnistehaku-selainlaajennus, jolla voit tehdä kenttänumerolla hakuja esim. MARC 21 formaattiin ja suomalaisen sovellusohjeeseen. Selainlaajennuksella voi toisaalta hakea myös ID-numerolla Melindasta ja Melinda-kirjastojen tietokannoista. Chrome-selaimella toimivan laajennuksen on tehnyt Kansalliskirjaston työntekijä muutamia vuosia sitten, mutta ohjelmaa ei ole päivitetty tai virallisesti ylläpidetty.
 - Ohjelman päivittämistä selvitetään Melinda-palveluissa syksyllä 2020.
 - Kehitysehdotuksia voi lähettää melinda-posti(at)helsinki.fi.

Syksyn webinaari

- webinaari mahdollisesti viikolla 41? Päätettiin siirtää webinaari myöhemmäksi, syyslomien jälkeen 26.10. alkava viikko? - jatketaan suunnittelua seuraavassa kokouksessa
- webinaarin ohjelma tiedoksi laajemmalle toimintamalliryhmälle ja Suomen Alma-kirjastojen ohjausryhmälle (kuka yhteyshenkilö?)
- puhujat?
- sovitaan kuka kysyy/varmistaa esiintyjät Alma-kirjastoista
- Ohjelma (webinaarin kesto 2 h, kellonajat alustavia)
 - 13.00-13.05 Webinaarin aloitus ja esittelyt (Minna Kantanen / Kansalliskirjasto)
 - 13.05-13.20 Yleiskatsaus Alman käyttöön otosta (projektipäällikkö?- kysytään projektipäälliköiltä)
 - 13.20-13.30 Aikaa keskustelulle ja mahdollisille kysymyksille
 - 13.30-13.45 Integraatio Melindan näkökulmasta (Minttu Hurme, Kansalliskirjasto)
 - 13.45-14.00 Aikaa keskustelulle ja mahdollisille kysymyksille
 - 14.00-14.45 Kuvailu Almassa - tallenne?
 - Kuinka Melindan tietueiden kanssa toimitaan Almassa (1. ja 2. aallon edustajat? - dialogina ennen/nyt? - Anne-Mari?)
 - Pia - ruotsinkielinen kuvailu?
 - e-aineistoista (Marjo Kuusela, HuLib? Ville ja Maria kysyvät)

- **tähän osioon muuta, esitysten kestot?**

14.45-15.00 Aikaa keskustelulle ja mahdollisille kysymyksille

15.00 Webinaari päättyy / Kansalliskirjaston puheenvuoro

Muuta

- Tiedotus (**tämä mukaan seuraavaan kokoukseen, tarkistetaan yhdessä**)
 - Alma-sähköpostilistat
 - Suomen Alma-kirjastojen projektipäälliköiden lista
 - kuvailijoille: voy-cat ja muut voy-listat
 - Kansalliskirjastossa suunnitellaan muutoksia voy-alkuisiin listoihin, koska Voyager-järjestelmän käyttö loppumassa
- IGeLU 14.-16.9. Jokaiseen esitykseen ilmoittaudutaan erikseen, joten nyt on helppo osallistua yksittäisiin esityksiin.

Seuraava kokous

- Doodle-kysely viikolle 38/39
- laajemman ryhmän kokous webinaarin jälkeen